

Critics Point

2018

Ἀπροσδόκητη πλήξη ἀλλὰ
προσδοκώμενη ἀνάταση:

Ἡ Ὀρχήστρα Φιλαρμόνια στὸ Μέγαρο.
Γιὰ τὰ 100χρονα τοῦ ΚΚΕ στὸν
Περισσό.

47/2018.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΚΑΛΛΙΣΤΑ ὁ Βύρων Φιδετζής τὴν ἀπέραντη στοργή μας γιὰ τὸν ἴδιο, γιὰ τὸ τεράστιο ἔργο του δεκαετιῶν ὑπὲρ τῆς Ἑντεχνης Ἑλληνικῆς Μουσικῆς (ΕΕΜ) καὶ γιὰ τοὺς συναφεῖς θεσμοὺς ποὺ δημιούργησεν ἀβοήθητος ἐκ τοῦ μηδενός (φεστιβάλ Ἑλληνικῆς Μουσικῆς Γιορτὲς καί, σχετικὰ πρόσφατα, ὀρχήστρα Φιλαρμόνια) σὲ περιβάλλον ἄκρως ἐχθρικό ἢ, στὴν ἀρίστη τῶν περιπτώσεων, ἐπώδυνα ἀνίδεο γιὰ τὴν ΕΕΜ. Ὅμως, μὲ ἀφατη θλίψη, πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι στὴν τελευταία τῆς ἐμφάνιση ἡ Φιλαρμόνια δὲν ἔφθασε τὸ ὕψος τῶν προσδοκιῶν ποὺ ἡ ἴδια καὶ ὁ δημιουργός της μᾶς ἔχουν κάνει νὰ περιμένουμε. Αἰτία τὸ πρόγραμμα, ἐκ πρώτης ὄψεως ἄκρως ἐνδιαφέρον (μάτην θὰ τὸ περιμέναμε τὴν τελευταία ἑετία καὶ βάλε, ἀπὸ τὴν «κακοπαντρεμένη» ΚΟΑ), ἐστιασμένο σὲ ἓνα ἐλάχιστα γνωστό, ἐν Ἑλλάδι, μέρος τοῦ ἔργου τοῦ Λίστ: τὸ συμφωνικό. Ἀκούστηκαν τρεῖς συνθέσεις, ἐξ' ὧν δύο ἀπὸ τὰ 13 συμφωνικά του ποιήματα, μορφὴ κατ' ἐξοχὴν ταυτισμένη μὲ ἐκεῖνον. Σὰ σφήνα, ὅμως παρεμβλήθηκε τὸ ἐφιαλτικό Συμφωνικό Κοντσέρτο γιὰ

πιάνο και ὀρχήστρα τοῦ Καλομοίρη, πού δυναμίτισε τὴ συναυλία. Τέλος πάντων ἰδοὺ τὸ πρόγραμμα (τὸ ψηφίο **S** παραπέμπει στὸν Κατάλογο Ἔργων Λίστ [350 ἔργα!], τοῦ Ἄγγλου συνθέτου **Humphrey Searle** (1915-1982).

1. ΛΙΣΤ ΦΕΡΕΝΤΣ [**Liszt, Ferenc**, 1811-1886]: Ἡ νυχτερινὴ πομπή [**Der nächtliche Zug**], 1856-61;], ἔργο **S** 110 / ἀρ.1, πρῶτο ἀπὸ τὸ δίπτυχο Ἐπεισόδια ἀπὸ τὸ «Φάουστ» τοῦ Λέναου (**Episoden aus Lenau's Faust**)¹. Μεγάλη μουσικὴ, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀρθρώσεις, προω- νίζεται ἓνα ἀπώτερο μέλλον της: σταθερὸς προσανατολισμὸς στὴ χρω- ματικότητα-ἀτονικότητα, ἓνα ἐκτενὲς σχῆμα μὲ κατιόντα ἡμιτόνια **pizzicato ppp** (τὸ εὐχηθήκαμε λίγο δυνατότερο, χάριν νοηματικῆς εὐκρινείας), ὠραῖο σόλο ἀγγλικοῦ κόρνου, πέρασμα σὲ ἀρχαιοελληνικὸ δώριο τρόπο καὶ κατάληξη σὲ λειτουργικοῦ ὕφους μείζονα τρόπο. Λεπτότατη προσέγγιση δυναμικῆς, ἐρμηνευτικὰ ἀναδεικτικότατη τῆς μουσικῆς οὐσίας. Θυμήθηκα τὴν ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο ποίημα τοῦ Λέναου ὑπέροχη ὁμοτιτλῆ (γαλλ. **Procession nocturne**, ἔργο 6, 1899) τοῦ δυστυχῶς παραγκωνισμένου σήμερα Γάλλου συνθέτου Ἀνρί Ραμπώ [**Henri Rabaud**, 1873-1949] πού στὰ νιάτα μου ἀκουγόταν ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ τότε ΕἰΡ, ἴσως καὶ τὴν ΚΟΑ.

2. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ, ΜΑΝΩΛΗΣ [1883-1962]: Συμφωνικὸ Κον- τσέρτο γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα, α' ἐξάμηνο 1935· α' ἐκτ. Ἀθήνα, θέατρο Ὀλύμπια, 5 Ἀπρ. 1937, Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Ὁδείου Ἀθηνῶν, ἀρχι- μουσικὸς Φιλοκτήτης Οἰκονομίδης, σολίστ: Λίλα Λαλαούνη. Τὰ μέρη:

I. **Allegro con moto ma maestoso.**

II. Παραλλαγές, φούγκα καὶ φινάλε ἀπάνω σὲ ἓνα ἐλληνικὸ δημο- τικὸ τραγοῦδι (Ὁ Λύγκος ὁ Λεβέντης, ὁ ἀρχιληστής).

Συμφορητικὰ πληθωρικό, ἀδιάντροπα καὶ αὐτάρεσκα ἄγριο, ὀρχηστρικό ταβατοῦρι, κτηνώδης ὑπεραπασχόληση τοῦ σολίστ, (οὔτε Νέγρος τοῦ 1840 σὲ φυτεία τοῦ ἀμερικανικοῦ Νότου, γὰ ἦταν ὁ ἥρωϊκὸς πιανίστας

---

¹ **Nikolaus Lenau** (1802-1850): Σημαντικὸς αὐστριακὸς ρομαντικὸς ποιητικὸς. Ἄπ]ο τὰ σημαντικότερα ἔργα του ὁ *Φάουστ* (ἐκδ. 1836) ὅπου «ἀπογομνώνει τὴν ψυχὴ του στὸν κόσμον» (*Βικιπαίδεια*)λ

Βασίλης Βαρβαρέσος) σὲ ἀτελείωτα πιανιστικὰ τσίου-τσίου, πλάτς-πλούτς καὶ κοπανιστὲς πολύφθογγες συγχορδίες! Ὁ ἄτυχος ἔπαιζε ἀπὸ τὴν ἔκδ. τοῦ ἔργου γιὰ δυὸ πιάννα, γυρίζοντας ὀλομόναχος καὶ τὰ φύλλα. Ἐκκωφαντικὸς βερμπαλισμὸς, μιᾶς ἀηδῶς γνώριμης, ἰσόβια αὐτανασμασούμενης μανιέρας στὰ δύο ἀφόρητα μέρη, συνολικῆς διάρκειας 35'40"! Ὅλη ἡ ψυχικὴ ἀσκήμια ἀτόμου πού ὅπως μαρτυρεῖ στὰ Ἀπομνημονεύματά του ὁ ἀείμνηστος Δημήτριος Λεβίδης (1886-1951), μόλις μπῆκαν οἱ Γερμανοὶ τὸ 1941 στὴν Ἀθήνα, ἔσπευσε νὰ δόσει συναυλία ἔργων του ἐνώπιον «ἄνω τῶν 200 ἀξιωματικῶν», Ναζί, φυσικά. Ἄρκετὰ ὄντως ἀξιόλογα ἔργα του, δὲν τὸν ἀποχαρακτηρίζουν δυστυχῶς ὡς νοσηρότατο φαινόμενο τῆς *EEM*. Χρειάζεται τόμους ἢ καταγραφή τῶν ζημιῶν πού τῆς προκάλεσε καὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡθους του. Βεβαίως μαέστρος καὶ σολίστ, συγκρούστηκαν παλληκαρίσια, μὲ τὸν καλομοιρικὸ τυφῶνα *Κατρίνα* καὶ εὐτυχῶς...ἐπέζησαν! Πάντως καλλίτερη δυνατὴ ἐρμηνεία τοῦ ἡχητικοῦ αὐτοῦ μενίρ παραμένει τοῦ Ἄρη Γαρουφαλῆ (1942-2013) πρὸ δεκαετιῶν στὸ Ἡρώδειο—ποῦ νὰ ἀκούσετε καὶ τὸ ὄργιο φάλτσου στὴν ἡχογράφησή του (δεκαετία 1950;) ὑπὸ τὸ συνθέτη, μὲ σολίστ τὴ κόρη του Κρινώ!

3. ΛΙΣΤ ΦΕΡΕΝΤΣ [*Liszt, Ferenc*]: *Ce qu'on entend sur la montagne* [Ὅ,τι ἀκούει κανένας στὸ βουνό], συμφωνικὸ ποίημα ἄρ. 1, 1847-56, 4 ἀναθεωρήσεις, ἔργο *S* 95, πάνω στὸ ὁμότιτλο ποίημα τοῦ Βικτὸρ Ὑγκό [*Victor Hugo*]. Παρὰ τὴ μεγάλη του διάρκεια (περ. 30': τό χρονόμετρό μου μὲ πρόδωσε!), καὶ παρ' ὅλο πού ἐλάχιστα συσχετίζεται μὲ τὸ ποίημα τοῦ Ὑγκό, ἀκούστηκεν ὡς Μότσαρτ, μετὰ τὸν καλομοιρικὸ βραχνᾶ. Ἀλλὰ παρὰ τὴν μακρηγορία του (ἀναφέρεται ὡς τὸ ἐκτενέστερο τῶν συμφωνικῶν ποιημάτων Λίστ), βρίθει γοητευτικῶν ἰδεῶν πού ἐπίσης ἀναπέμπουν στὸ μέλλον τῆς μουσικῆς: θέμα χαλκίνων σὲ παρεστιγμένα στὸ ὁποῖο ἀπαντᾷ ἀνιούσα γραμμὴ βιολοντσέλων, ἐκτενὲς σόλο βιολιῦ, σόλο φλάουτου κ.λ.π.

4. ΛΙΣΤ ΦΕΡΕΝΤΣ [*Liszt, Ferenc*]: *Οὐγγαρία*, συμφωνικὸ ποίημα ἄρ. 9, 1854, ἔργο *S* 103, α' ἐκτέλεση μὲ ἀρχιμουσικὸ τὸ συνθέτη, Ἐθνικὸ Θέατρο Βουδαπέστης, 1856. Πλούσιο σὲ ἰδέες (ρυθμικὸ οὐγγρικὸ ἐμβατήριον, «σόλο λαϊκοῦ»;) οὐγγαρέζικου βιολιῦ, βίαιες «μαγυάρικες» ἀποστροφές, ἓνα ἐνδιαφέρον σόλο φαγκότου, συνυπολογιζομένης καὶ τῆς κοπώσεώς μας ἀπὸ τὰ προηγηθέντα, ἄφηνε τὴν ἐντύπωση ὑλικῶν πού

ἀποτύγγαναν νὰ ὀργανωθοῦν σὲ μορφή. Σημείωσα ἀγγλικά: **what for?** Καὶ θυμήθηκα τὴν ἀποδιδόμενη στὸν Ὅρατιο (*Ars poetica*) λατινικὴ ρήση *Quandoque bonus dormitat Homerus* [Ἐνίοτε καὶ ὁ ἀγαθὸς ὑπνώττει Ὅμηρος]. (ΜΜΑ, αἴθουσα ΧΔΛ, Τρ. 16.10.2018). Υ.Γ. Εὐχάριστη ἔκπληξη: τὸ 4σέλιδο ἐκτύπωμα μὲ μεταφράσεις τῶν ποιημάτων **Lenau** καὶ **Hugo** ἀπὸ τὴν ἀνεκτίμητη **Λένια Ζαφειροπούλου** καὶ τὴν ἔξοχη μετάφραση (προφανῶς ἀπὸ τὸ οὐγγρικό πρωτότυπο) τῆς **Κας Εἰρήνης Πατσέα**, τοῦ ποιήματος *Γιὰ τὸν Φέρεντς Λίστ* τοῦ **Dihály Vörösmarty** (1800-1855).

* * *

ΣΥΝΑΓΙΑ ΛΕΙΑ ΤΙΜΗΤΙΚΟΤΑΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ καὶ ἐκτὸς «πεπτημένης», ἀφιερωμένη στὴν 100ετία ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Κ.Κ.Ε. Στὸ Μέγαρο τοῦ Περισοῦ μᾶς ἔφεραν πανίσχυροι «μαγνήτες» ἔλξεως: πρωτίστως ἡ ἐπέτειος (δηλῶ πανευτυχῆς ποὺ τὴν πρόλαβα ἀκόμη ζωντανός), οἱ συμμετέχοντες ἐρμηνευτὲς (Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα ΕΡΤ ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ πανάξιου ἀρχιμουσικοῦ, ἐρευνητοῦ τῆς *EEM* καὶ βιολιστοῦ **Χρήστου Κολοβοῦ**, ἀπὸ τίς μεγάλες ἐλπίδες τῆς μουσικῆς μας) καὶ τὸ πρόγραμμα —τρία ἔργα, δύο τοῦ Ἀλέκου Ξένου ὡς κατ' ἔξοχὴν συνθέτου τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ ἓνα τοῦ Μπετόβεν. Φύγαμε ὁμως πολλαπλᾶ γοητευμένοι, ἀπὸ τὴν ὑψηλὴ ποιότητα τῆς διοργανώσεως (πρόγραμμα ποὺ ἄρχισε καὶ τελείωσε τηρώντας αὐστηρότατα ἀλλὰ δίχως ἄγχη τὰ προβλεφθέντα χρονικὰ πλαίσια), ἄριστη ταξιθεσία καὶ καλαισθητο ἔντυπο πρόγραμμα μὲ κατατοπιστικότερες ἀναλύσεις τῶν ἔργων. Ἦδη ἔκπληξη ὑπῆρξε ἡ ἐναρκτήρια λακωνικότερη ὁμιλία τῆς **Κας Ἐλένης Μηλιαρονικολάκη**, μέλους τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΕ καὶ ὑπεύθυνης τοῦ Τμήματος Πολιτισμοῦ τῆς. Θέμα: περίπου τὰ κοινωνικὰ ὠφέλη ἀπὸ τὴ διάδοση τῆς σοβαρῆς μουσικῆς στὶς εὐρύτερες μάζες. Τίτλος: **Ἔργα ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὴν ἀνοδικὴ πορεία τῆς ἀνθρωπότητας πρὸς τὴν κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση** (Βλ. ἐφ. *Ὁ Ριζοσπάστης*, Πέμ. 18.10. 2018, σελ. 12) Ἐκφωνημένο μὲ λεκτικὴ ἄρθρωση ἰδεώδους καθαρότητος ποὺ θὰ ζήλευαν τὰ 99% τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν θεάτρου πρόζας, ἦταν μιὰ ἀπλῆ, πειστικότερη καὶ ἰδίως ἀκατάρριπτη συνηγορία τοῦ κοινωνικὰ εὐεργετικοῦ ρόλου τῆς διαδόσεως τῆς Ἐντεχνῆς Μουσικῆς στὶς πλατείες

μάζες. Παραθέτουμε μικρό απόσπασμα αὐτῆς τῆς ὑψηλῆς, μαχόμενης, δοκιμιακῆς γραφῆς:

Ἄρκετοὶ βέβαια ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἔντεχνη, δηλαδή ἡ κλασικὴ μουσικὴ, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι λαϊκὴ, γιατί ἀπευθύνεται σὲ ἓναν στενὸ κύκλο μυημένων. Πραγματικὰ λαϊκὸ ὅμως δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ γίνεται ἄμεσα ἀντιληπτὸ πλατιά ἀπὸ τὸ λαό, ἀλλὰ αὐτὸ ποὺ ὑπηρετεῖ τὸ γιγάντιο πλέγμα τῶν λαϊκῶν συμφερόντων, ἀπὸ τὰ πιὸ φανερά μέχρι τὰ πιὸ μύχια καὶ κρυφά. Ἡ κλασικὴ μουσικὴ, γι' σ παράδειγμα, ἔχει τὴ δύναμη νὰ ἐνσαρκώνει μὲ μοναδική, μὲ ἀνυπέρβλητη βαθύτητα καὶ σθένος τὶς ιδέες, τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ ἀνθρώπινα βιώματα, ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶναι ἡ πιὸ ἀπαιτητικὴ καὶ σύνθετη κατηγορία τῆς μουσικῆς. Καθῆκον ἐπομένως τῶν δυνάμεων ποὺ ἐπιζητοῦν τὴ λαϊκότητα στὴν τέχνη εἶναι νὰ μετατρέψουν τὸν στενὸ κύκλο τῶν μυημένων, στὴ μουσικὴ καὶ σὲ κάθε εἶδος τέχνης, σὲ πλατὺ κύκλο μυημένων. (...) Αὐτὸ ἀκριβῶς δηλαδή ποὺ ἓναν αἰῶνα τώρα ἐπιδιώκει καὶ πραγματοποιεῖ τὸ ΚΚΕ μὲ τὴ μορφωτικὴ καὶ πολιτιστικὴ δράση του σὲ ὅποιεσδήποτε περιστάσεις - καὶ ὄχι μονάχα στὶς σχετικὲς «εἰρηνικὲς» ὅπως ἡ σημερινή - χωρὶς ποτὲ νὰ παραιτηθεῖ (...)

Τὴν προσέγγιση τοῦ νέου ἀρχιμουσικοῦ στὴν ἐρμηνεία, ἔχουμε παρακολοθήσει σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς συναυλίες του ἐν Ἑλλάδι. Μᾶς ἔχει ἐντυπωσιάσει ἡ ἔλλογη, σοφὰ μελετημένη, λιτότητα τῆς κινησεολογίας του ποὺ ἐπιτρέπει στοὺς μουσικοὺς νὰ παίζουν ἄνετα. δίχως ἄγχος. Αὐτὴ τὴ φορά, τόσο στὸν Ἀλέκο Εἴνο ὅσο καὶ στὸ Μπετόβεν, μᾶς ἐντυπωσίασαν τὰ τέμπι του. Τὰ ἔργα τῆς συναυλίας κατὰ σειράν ἐκτελέσεως:

1. ΕἸΝΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ (1912-1995): *Ὁ Διγενῆς δὲν πέθανε* (1952), ἀφιερωμένο στὴ μνήμη τοῦ Νίκου Μπελογιάννη, μετὰ τὴν ἐκτέλεσή του στὸ Γουδῆ, 30.3.1952. Α' ἐκτέλεση, ΚΟΑ ὑπὸ τὸν Ἀνδρέα Παρίδη, 8.4.1956, προφανῶς χωρὶς ἀναφορὰ στὸν παραλήπτη τῆς ἀφιερώσεως. Πρέπει νὰ τὸ εἶχαμε ἀκούσει τότε, μὲ ἄκραν αὐθαιρεσία στὰ τέμπι (αὐτὸς ἦταν ὁ Παρίδης...) Ἐδῶ λές καὶ πρωτακούγαμε τὸ ἔργο: ωραιότατο, μὲ ξύλινα στὴν ἀρχή, ωραῖο κορύφωμα στὶς ψηλές περιοχές τῶν βιολιῶν, ἀφήνει ἐντυπώσεις αἰχμηρῶν διαφωνιῶν καὶ ἀτονικότητας (στὴν Ἑλλάδα τοπυ 1952!) ἀλλὰ καὶ ἀστραφτερῆς ἐνορχηστρώσεως.

2. ΕἸΝΟΣ, ΑΛΕΚΟΣ (1912-1995): *Κύπρος, Ἑλλάδα μας* (1964), Α' ἐκτέλεση, ΚΟΑ ὑπὸ τὸ Θεόδωρο Βαβαγιάννη, 25.3.1956—τότε βλέπετε ἢ ΚΟΑ, σήμερα ἄθυρμα τῶν Τσιαλήδων, θυμόταν καὶ τιμοῦσε

τις ἔθνικες ἐπετείες. Καὶ πάλι ὁ Κολοβός, θαυματουργήσε ἐπιλέγοντας τὰ σωστὰ τέμπι. Θυμοῦμαι πόσο ἀργὰ ἔπαιρνε ὁ Βαβαγιάννης, τὸ γρήγορο οἶνει «ἀπλοϊκὸ» ρυθμικὸ θέμα, τὸ πιὸ ἀπομνημονεύσιμο τοῦ ἔργου, πὺ ἀπάγει στὸ κορύφωμά του. Δυστυχῶς, ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια τὸσο οἱ περισσότεροὶ ἰθύνοντες τῶν ὀρχηστρῶν μας ἐνταφιάζουν σὲ ἐγκληματικὴ λήθη τὴν ἱστορικὴ (καὶ ὄχι μόνο...) Ἐντεχνῆ Ἑλληνικὴ Μουσικὴ.

3. ΜΠΕΤΟΒΕΝ, ΛΟΥΝΤΒΙΧ ΒΑΝ [Beethoven, Λυδωίγ βαν, 1770-1827], Συμφωνία ἀρ. 5, ντο ἐλ, ἔργο 67, α' ἐκτ., Βιέννη, Theater an der Wien, 22.12.1808, ἀρχιμουσικὸς ὁ συνθέτης). Ἡ μέση διάρκεια τοῦ πασίγνωστου ἔργου, πὺ σὲ κάθε νέα ἀκρόαση, ἀποκαλύπτεται ὀλοκαίνουργιο στὴν τρομερὴ συνοχὴ καὶ συνέπεια τῶν ἰδεῶν του, εἶναι περίπου 34'. Ἐδῶ, ἄφησε τὴν ἐντύπωση ὅτι κράτησε κάπου 25': Ἀπλούστατα ὁ Χρῆστος Κολοβός, εἶχε χρησιμοποίησει τὰ πρωτότυπα, τέμπι τοῦ Μπετόβεν, ἀντικαθιστώντας τις συνηθισμένες ἀπὸ ἀναρίθμητους μαέστρους κραυγαλεότητος τῶν χαλκίνων, μὲ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ τὴν πεμπτούσια τῆς μουσικῆς. Ἐντύπωση ἔκαμε ἡ διαλεκτικὴ ἠχητικῶν ὄγκων καὶ δυναμικῆς, ἡ τελειότητα ἐκφορᾶς τῶν γρήγορων περασμάτων τῶν βιολοντσέλλων στὸ γ'. μέρος καὶ ὁ τέλεια «γραμμικὸς», θὲ λέγαμε σχεδιασμὸς τῆς ὅλης συλλήψεως.

4. ΠΙΕΡ ΚΡΕΤΙΕΝ ΝΤΕ ΓΚΕ(Ϊ)ΤΕΡ [Pierre Chretien De Geyter, 1848 – 1932]: γιὰ ὅσους τὸ ἀγνοοῦν Βέλγος σοσιαλιστῆς καὶ ἀργότερα κομμουνιστῆς ἐργάτης, ὁ συνθέτης τῆς ξακουσμένης Διεθνοῦς (L' Internationale, κείμε. Eugène Edine Pottier· α', ἐκτ. Λίλλη [Γαλλία] 23 Ἰουλ. 1888, ἀπὸ τὴ Χορωδία La Lyre de Travailleurs, δηλ. Ἡ Λύρα τῶν Ἐργατῶν): ἐνορχήστρωση-διασκευὴ γιὰ μεγάλη συμφωνικὴ ὀρχήστρα, εἰδικὰ γιὰ τὴ συγκεκριμένη συναυλία τοῦ ἀρχιμουσικοῦ Σπύρου Μαυρόπουλου. Ἰδεώδης κατακλειῖδα μοναδικῆς βραδιάς πὺ μᾶς ἄφησε ὅλους περίσσια φορτισμένους συγκινησιακὰ. (Περισσός, Μέγαρο ΚΚΕ, Τετ. 17.10.2018).

Λέξεις: 1587..